

4. Оқу-әдістемелік жұмыс

Білім беру ұйымының басшысы бекіткен жұмыс оқу жоспарының, сабақ кестелерінің, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім беретін мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарының және бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларының (Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы №500 бұйрығымен бекітілген бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларына) (бұдан әрі – ҰОЖ) және МЖМБС талаптарына сәйкес болуы.

Жұмыс оқу жоспарларының көшірмелері (2021-2022, 2022-2023, 2023-2024 о.ж.)

<https://cloud.mail.ru/public/7GvN/Y1GjjsLsE>
<https://balkhash.goo.kz/loader/fromorg/37/1305>

Мектептің оқу-тәрбие процесін ұйымдастыру ҚР БҒМ 2018 жылғы 30 қазандағы № 595 бұйрығымен бекітілген Тиісті үлгідегі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларына сәйкес жүзеге асырылады. Білім беру процесін нормативтік құқықтық камтамасыз ету жыл сайын тиісті оқу жылының нұсқаулық - әдістемелік хатындағы құжаттар тізбесі негізінде жүзеге асырылады.

Жұмыс оқу жоспарлары үлгілік оқу жоспарларына сәйкес келеді. Жұмыс оқу жоспарларында инвариативті және вариативті компоненттердің апталық және жылдық жүктемесі бар білім беру салалары мен оқу пәндері көрсетілген. Жұмыс оқу жоспары жыл сайын педагогикалық кеңестің отырысында талқыланады.

2021-2022 оқу жылында «Ы.Алтынсарин атындағы №25 жалпы білім беретін мектебі» КММ-де оқу процесін нормативтік құқықтық камтамасыз ету мақсатында 2021-2022 оқу жылында «Ы.Алтынсарин атындағы №25 жалпы білім беретін мектебі» КММ-нің жұмыс оқу жоспары келесі нормативтік құжаттардың негізінде әзірленді:

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің Мемлекеттік жалпыға міндетті бастауыш білім беру деңгейінің стандарты, 2018 жылғы 31 қазандағы № 604 бұйрығымен бекітілген негізінде жасалды.

«Білім беру объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиялық талаптар» санитариялық қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2017 жылғы 16 тамыздағы № 611 бұйрығы;

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген Бастауыш білім берудің үлгілік оқу жоспарлары (2018 жылғы 4 қыркүйектегі №441 бұйрығымен өзгерістер мен толықтырулар енгізілген);

Осы оқу жылы білім берудің негізгі үрдісі білім беру сапасын арттыруды камтамасыз ету және 2020-2021 оқу жылдарындағы білімдегі олқылықтардың орнын толықтыру және жаңа оқу жылына арналған оқу бағдарламасындағы оқу мақсаттарының меңгерілуін камтамасыз етуге негізделген.

Мектепалды даярлық тобы (сыныбы) үшін оқу жоспары қазақ тілінде жүргізілетін мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары

«Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 12 мамырдағы №195 бұйрығына 1-қосымшасы, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 20 желтоқсандағы № 557 бұйрығына 1-қосымшасы» негізінде жасалынды.

1-4 сыныптар үшін оқу жоспары оқыту қазақ тілінде жүргізілетін сыныптарға арналған бастауыш білім берудің (жаңартылған мазмұнның) үлгілік оқу жоспары «Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2021 жылғы 20 тамыздағы № 415 бұйрығына 1-қосымша, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығына 1-қосымшасы» негізінде жасалынды.

5-9 сыныптар үшін оқу жоспары оқыту қазақ тілінде жүргізілетін сыныптарға арналған негізгі орта білім берудің (жаңартылған мазмұнның) үлгілік оқу жоспары «Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2021 жылғы 20 тамыздағы № 415 бұйрығына 6-қосымша, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы №500 бұйрығына 6-қосымшасы» негізінде жасалынды.

10- 11 сыныптар үшін оқу жоспары оқыту қазақ тілінде жүргізілетін жаратылыстану-математика бағыты бойынша жалпы орта білім берудің (жаңартылған мазмұнның) оқу жоспары «Білім және ғылым министрінің 2021 жылғы 20 тамыздағы № 415 бұйрығына 31-қосымшасы, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығына 100-қосымшасы» негізінде жасалынды.

10-11 сыныптар жаратылыстану-математика бағытында оқиды.

2022-2023 оқу жылында 1-11 сыныптар жаңартылған білім мазмұны бойынша 2020 жылы бекітілген оқу бағдарламасымен білім алады. Балқаш қаласы білім бөлімінің «Ы.Алтынсарин атындағы №25 жалпы білім беретін мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі 2022-2023 оқу жылына арналған жұмыс оқу жоспары келесі нормативтік құжаттардың негізінде әзірленді:

«Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» (бұдан әрі –МЖМБС) (Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығы негізінде жасалды.

«Жалпы білім беру ұйымдарына арналған жалпы білім беретін пәндердің, таңдау курстарының және факультативтердің үлгілік оқу бағдарламаларын бекіту туралы» ҚР БҒМ 2013 жылғы 3 сәуірдегі №115 бұйрығы негізге алынды.

Мектепалды даярлық тобы (сыныбы) үшін оқу жоспары қазақ тілінде жүргізілетін мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары «Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 12 мамырдағы №195 бұйрығына 1-қосымшасы, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 20 желтоқсандағы № 557 бұйрығына 1-қосымшасы» негізінде жасалынды.

1-4 сыныптар үшін оқу жоспары оқыту қазақ тілінде жүргізілетін сыныптарға арналған бастауыш білім берудің (жаңартылған мазмұнның)

үлгілік оқу жоспары «Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2021 жылғы 20 тамыздағы № 415 бұйрығы 1- қосымшасы, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығына 1-қосымшасы» негізінде жасалынды.

ДКК қорытындысы бойынша бастауыш сынып оқушылары үшін оқыту қазақ тілінде жүргізілетін үйде оқитын білім алушыларға арналған бастауыш білім берудің оқу жоспары Қазақстан Республикасының оқу- ағарту министрінің 2022 жылғы 12 тамыздағы № 365 бұйрығына 53- қосымша, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығына 53-қосымшасы негізінде жасалынды.

5-9 сыныптар үшін оқу жоспары оқыту қазақ тілінде жүргізілетін сыныптарға арналған негізгі орта білім берудің (жаңартылған мазмұнның) үлгілік оқу жоспары «Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2021 жылғы 20 тамыздағы № 415 бұйрығы 6-қосымшасы, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығына 6-қосымшасы» негізінде жасалынды.

ДКК қорытындысы бойынша бастауыш сынып оқушылары үшін оқыту қазақ тілінде жүргізілетін үйде оқитын білім алушыларға арналған бастауыш білім берудің оқу жоспары Қазақстан Республикасының оқу- ағарту министрінің 2022 жылғы 12 тамыздағы № 365 бұйрығына 55- қосымша, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығына 55-қосымшасы негізінде жасалынды.

10,11-сыныптар үшін оқу жоспары оқыту қазақ тілінде жүргізілетін жаратылыстану-математика бағыты бойынша жалпы орта білім берудің (жаңартылған мазмұнның) оқу жоспары «Білім және ғылым министрінің 2022 жылғы 30 қыркүйектегі № 412 бұйрығының 39- қосымшасы, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығына 86-қосымшасы» негізінде жасалынды.

10-11 сыныптар жаратылыстану-математика бағытында оқиды.

2023-2024 оқу жылында 2023-2024 оқу жылына арналған оқу жоспарын құруда «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» ҚР Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы №348 бұйрығы негізге алынды.

Мектепалды даярлық сыныбы үшін оқу жоспары қазақ тілінде жүргізілетін мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 20 желтоқсандағы № 557 бұйрығына 3-қосымша негізінде жасалынды.

1-4 сыныптар үшін оқу жоспары оқыту қазақ тілінде жүргізілетін сыныптарға арналған бастауыш білім берудің (жаңартылған мазмұнның) үлгілік оқу жоспары Қазақстан Республикасының оқу-ағарту министрінің 2023жылғы 18 тамыздағы №264 бұйрығының 1- қосымшасы, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500

бұйрығына 1-қосымшасы негізінде жасалынды.

ДКК қорытындысы бойынша бастауыш сынып оқушылары үшін оқыту қазақ тілінде жүргізілетін үйде оқитын білім алушыларға арналған бастауыш білім берудің оқу жоспары Қазақстан Республикасының оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 12 тамыздағы № 365 бұйрығына 53-қосымша, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығына 53-қосымшасы негізінде жасалынды.

5-9 сыныптар үшін оқу жоспары оқыту қазақ тілінде жүргізілетін сыныптарға арналған негізгі орта білім берудің (жанартылған мазмұнның) үлгілік оқу жоспары «Қазақстан Республикасының оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 12 тамыздағы № 365 бұйрығына 6-қосымша, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығына 6-қосымшасы негізінде жасалынды.

ДКК қорытындысы бойынша бастауыш сынып оқушылары үшін оқыту қазақ тілінде жүргізілетін үйде оқитын білім алушыларға арналған бастауыш білім берудің оқу жоспары Қазақстан Республикасының оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 12 тамыздағы № 365 бұйрығына 55-қосымша, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығына 55-қосымшасы негізінде жасалынды.

10-11 сыныптар үшін оқу жоспары Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 30 қыркүйектегі №412 бұйрығына 39-қосымшасы, Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығына 86-қосымшасы негізінде жасалынды.

10-11 сыныптар жаратылыстану-математика бағытында оқиды.

Осылайша, "Ы.Алтынсарин атындағы №25 жалпы білім беретін мектебі" КММ 2021-2022, 2022-2023, 2023-2024 оқу жылдарына арналған оқу жұмыс жоспарлары базалық пәндер бойынша орта білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын орындайды. Оқу жүктемесінің нормалары санитариялық-гигиеналық талаптардан аспайды және «білім беру объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар» санитариялық қағидаларына сәйкес келеді.

Сабақ кестесі

Қосымша. Сабақ кестелерінің көшірмелері

(2021-2022, 2022-2023, 2023-2024 о.ж.)

<https://balkhash.goo.kz/loader/fromorg/37/1301>

<https://cloud.mail.ru/public/XcBu/CDySznr3L>

«Ы.Алтынсарин атындағы №25 жалпы білім беретін мектебі» КММ-нің 2021-2022 оқу жылында жұмыс режимі- 6 күндік жұмыс аптасы болса, «ҚР Оқу - ағарту министрінің Педагогтің жұмыс уақыты мен демалыс уақыты режимінің ерекшеліктерін айқындау қағидаларын бекіту туралы ҚР Білім және ғылым министрінің 2020 жылғы 21 сәуірдегі №153 бұйрығына өзгерістер енгізу туралы» 2022 жылғы 27 қыркүйектегі №410 бұйрығының 2- тарауының 12- тармақшасына сәйкес 2022-2023, 2023-2024 оқу жылы 5 күндік жұмыс режиміне ауысты. Сабақтар 2 ауысымда өтеді.

2021-2022, 2022-2023, 2023-2024 оқу жылын коса алғанда оқу кестесі кестені жасауға қойылатын талаптарға сәйкес және Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2017 жылғы 16 тамыздағы № 611 бұйрығымен бекітілген "Білім беру объектілеріне қойылатын санитариялық-эпидемиологиялық талаптар" санитариялық қағидаларына сәйкес жасалды (ҚР ДСМ №ҚР ДСМ-20 28-ші бұйрығына сәйкес өзгертулер мен толықтырулармен 2018 жылғы қыркүйек және 2021 жылғы 5 тамыздағы №ҚР ДСМ - 76).

3 жылдағы сабақ кестесі 2021-2022 оқу жылынан 2023-2024 оқу жылына дейін "Bilimal" электронды журналында бар. Кесте мектеп директорымен бекітілген және мектеп кәсіподақ комитетімен келісілген.

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2013 жылғы 3 сәуірдегі № 115 бұйрығымен бекітілген (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №8424 болып тіркелген) жалпы білім беретін пәндер бойынша үлгілік оқу бағдарламаларына (бұдан әрі – ЖББ үлгілік оқу бағдарламалары) сәйкес жүзеге асырылатын оқу пәндерінің базалық мазмұнын игеру.

2021-2022 оқу жылында 1-ден 11 сыныпқа дейін жаңартылған білім мазмұны бойынша білім алды.

2021-2022 оқу жылында инвариантты компоненттің жалпы білім беретін пәндерінің базалық мазмұнын игеру жүзеге асырылады:

1-4-сыныптарда:

– Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2013 жылғы 3 сәуірдегі № 115 бұйрығымен бекітілген Бастауыш білім берудің жалпы білім беретін пәндерінің үлгілік оқу бағдарламалары («Өзін-өзі тану» пәні бойынша 2016 жылғы 8 сәуірдегі № 266 бұйрығымен өзгерістер мен толықтырулар енгізілген);

– Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2013 жылғы 3 сәуірдегі № 115 бұйрығымен бекітілген Жалпы орта білім берудің жалпы білім беретін пәндерінің үлгілік оқу бағдарламалары (2018 жылғы 10 мамырдағы № 199 бұйрықпен өзгерістер мен толықтырулар енгізілген);

– «ҚР Білім және ғылым министрінің кейбір бұйрықтарына

өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» ҚР Білім және ғылым министрінің 2019 жылғы 26 шілдедегі № 334 бұйрығы;

- «Әліппе» ҚР БҒМ 2021 жылғы 26 наурыздағы № 123 бұйрығымен бекітілген бастауыш білім беру деңгейінің 1-сыныбына арналған «Әліппе» оқу пәнінің үлгілік оқу бағдарламасы;

- «Ана тілі» пәні ҚР БҒМ 2020 жылғы 27 қарашадағы №496 бұйрығымен бекітілген (1-қосымша) Ана тілі пәнінің үлгілік оқу бағдарламасы.

5-11-сыныптарда:

- Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2013 жылғы 3 сәуірдегі № 115 бұйрығымен бекітілген Негізгі орта білім берудің жалпы білім беретін пәндерінің үлгілік оқу бағдарламалары (2017 жылғы 25 қазандағы № 545 бұйрықпен өзгерістер мен толықтырулар енгізілген);

- Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2013 жылғы 6 3 сәуірдегі № 115 бұйрығымен бекітілген Жалпы орта білім берудің жалпы білім беретін пәндерінің үлгілік оқу бағдарламалары (2017 жылғы 3 сәуірдегі № 352 бұйрықпен өзгерістер мен толықтырулар енгізілген);

- Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2013 жылғы 3 сәуірдегі № 115 бұйрығымен бекітілген Жалпы орта білім берудің жалпы білім беретін пәндерінің үлгілік оқу бағдарламалары (2019 жылғы 7 наурыздағы № 105 бұйрықпен өзгерістер мен толықтырулар енгізілген);

- Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2013 жылғы 3 сәуірдегі № 115 бұйрығымен бекітілген Негізгі орта білім берудің жалпы білім беретін пәндерінің үлгілік оқу бағдарламалары (2014 жылғы 15 шілдедегі № 281 бұйрықпен «Зайырлылық және дінтану негіздері» пәні бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізілген);

- Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2013 жылғы 3 сәуірдегі № 115 бұйрығымен бекітілген жалпы білім беретін пәндері бойынша негізгі орта білім берудің үлгілік оқу бағдарламалары (2020 жылғы 21 сәуірдегі №154 «Алғашқы әскери және технологиялық дайындық» пәні бойынша енгізілген өзгерістермен»);

2022-2023 оқу жылында инвариантты компоненттің жалпы білім беретін пәндерінің базалық мазмұнын игеру жүзеге асырылады:

1-4-сыныптарда:

- «Жалпы білім беру ұйымдарына арналған жалпы білім беретін пәндердің, таңдау курстарының және факультативтердің үлгілік оқу бағдарламаларын бекіту туралы» ҚР БҒМ 2013 жылғы 3 сәуірдегі № 115 бұйрығы (өзгерістермен және толықтыруларымен 2020 жылғы 27 қарашадағы № 496 бұйрық);

- «Жалпы білім беру ұйымдарына арналған жалпы білім беретін пәндер, таңдау курстары мен факультативтер бойынша үлгілік оқу бағдарламаларын бекіту туралы» (ҚР БҒМ 2013 жылғы 3 сәуірдегі № 115 бұйрығы);

- ҚР Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 10 мамырдағы № 199 бұйрығымен бекітілген Бастауыш білім берудің жалпы білім беретін пәндерінің үлгілік оқу бағдарламалары;

- «Әліппе» ҚР БҒМ 2021 жылғы 26 наурыздағы № 123 бұйрығымен бекітілген бастауыш білім беру деңгейінің 1-сыныбына арналған «Әліппе» оқу пәнінің үлгілік оқу бағдарламасы;

- «Ана тілі» пәні ҚР БҒМ 2020 жылғы 27 қарашадағы №496 бұйрығымен бекітілген (1-қосымша) Ана тілі пәнінің үлгілік оқу бағдарламасы;

- ҚР БҒМ кейбір бұйрықтарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» ҚР БҒМ 2019 жылғы 26 шілдедегі № 334 бұйрығы.

5-11-сыныптарда:

- «Жалпы білім беру ұйымдарына арналған жалпы білім беретін пәндердің, таңдау курстарының және факультативтердің үлгілік оқу бағдарламаларын бекіту туралы» ҚР БҒМ 2013 жылғы 3 сәуірдегі № 115 бұйрығы (өзгерістермен және толықтыруларымен 2020 жылғы 27 қарашадағы № 496с бұйрық).

2023-2024 оқу жылында инвариантты компоненттің жалпы білім беретін пәндерінің базалық мазмұнын игеру жүзеге асырылады:

1-4-сыныптарда:

- Жалпы білім беру ұйымдарына арналған жалпы білім беретін пәндер, таңдау курстары мен факультативтер бойынша үлгілік оқу бағдарламаларын бекіту туралы» (ҚР БҒМ 2013 жылғы 3 сәуірдегі № 115 бұйрығы);

- ҚР Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 10 мамырдағы № 199 бұйрығымен бекітілген Бастауыш білім берудің жалпы білім беретін пәндерінің үлгілік оқу бағдарламалары;

- «Әліппе» ҚР БҒМ 2021 жылғы 26 наурыздағы № 123 бұйрығымен бекітілген бастауыш білім беру деңгейінің 1-сыныбына арналған «Әліппе» оқу пәнінің үлгілік оқу бағдарламасы;

- «Ана тілі» пәні ҚР БҒМ 2020 жылғы 27 қарашадағы №496 бұйрығымен бекітілген (1-қосымша) Ана тілі пәнінің үлгілік оқу бағдарламасы;

- «Орта білім беру ұйымдарына арналған оқулықтардың, мектепке дейінгі ұйымдарға, орта білім беру ұйымдарына арналған оқу-әдістемелік кешендердің, оның ішінде электрондық нысандағы тізбесін бекіту туралы» (ҚР БҒМ 2020 жылғы 22 мамырдағы № 216 бұйрығы).

5-11- сыныптарда:

- «Жалпы білім беру ұйымдарына арналған жалпы білім беретін пәндер, таңдау курстары мен факультативтер бойынша үлгілік оқу бағдарламаларын бекіту туралы» (ҚР БҒМ 2013 жылғы 3 сәуірдегі №115 бұйрығы);

Оқу бағдарламаларының орындалуын бақылауды мектеп әкімшілігі тоқсан сайын жүзеге асырады. Тексеру нәтижелері бағдарламалық материалдың барлық пәндер бойынша ұзақ мерзімді жоспарлауға сәйкес орындалғанын көрсетті. Оқу жоспарларын іске асыру тиісті даярлық пен біліктіліктің педагог кадрларының қажетті санымен, бағдарламалық- әдістемелік материалдардың қажетті санымен және оқу әдебиеттерімен қамтамасыз етіледі.

Оқу бағдарламасын орындау кезінде қайталауға бөлінген сағаттар есебінен оқу бағдарламаларының мазмұнын интеграциялауды ескере отырып, келесі күндерге ауыстырылған мереке күндеріне түскен сабақтар ескерілді.

Мұғалімдердің оқу бағдарламаларының теориялық және практикалық бөлігін орындауы электронды журналда қалыптасады. Оқу бағдарламаларының орындалуын талдау оқу сағаттарының жоспарлы және нақты көлемі бойынша толық және объективті ақпарат алуға мүмкіндік береді.

Осылайша, бастауыш, негізгі және орта білім берудің жұмыс оқу жоспарының оқу бағдарламаларын орындау толық көлемде жүзеге асырылады. Инвариантты компоненттің жалпы білім беретін пәндерінің базалық мазмұнын игеру жалпы білім беретін пәндер бойынша үлгілік оқу бағдарламаларына сәйкес жүзеге асырылады.

Білім алушылардың субъективті жаңа білімді меңгеруі мен таным мәселелерін шешуге, ұлттық дәстүрлерді, мәдениетті зерделеуге және жалпыадамзаттық құндылықтарды сіңіруге бағытталған тәрбие жұмысын іске асыру.

**Қосымша. 8 бағыт бойынша тәрбие жоспары және есебі
(2021-2022, 2022-2023, 2023-2024 о.ж.)**

<https://balkhash.goo.kz/loader/fromorg/37/1306>

<https://cloud.mail.ru/public/fzqT/7sALHpWme>

Мектептің тәрбие жұмысы оқу жылына арналған оқу-тәрбие жұмысының жоспарына сәйкес және Қазақстан Республикасының заңнамалық актілері мен білім берудің нормативтік құжаттары негізінде құрылған:

Тиімді тәрбие іс-әрекетінің маңызды шарты мектептің тәрбие жұмысының жұмыс істеуі мен дамуының нормативтік-құқықтық базасының болуы болып табылады. Модернизация жағдайында мектептің қызметін реттейтін нормативтік-құқықтық құжаттарға мыналар жатады:

1. "Білім туралы" ҚР Заңы,
2. Қазақстан Республикасының Конституциясы,
3. 2011 жылғы 26 желтоқсандағы "Неке (ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы" ҚР Кодексі,
4. 2002 жылғы 8 тамыздағы "Қазақстан Республикасындағы Бала құқықтары туралы" ҚР Заңы,
5. 2018 жылғы 2 шілдедегі №169 - VI" балалардың құқықтары мен олардың денсаулығы мен дамуына зиян келтіретін ақпаратты қорғау туралы " ҚР Заңы,
6. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2019 жылғы 27 желтоқсандағы №988 қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасының Білім және ғылымды дамытудың 2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы,
7. білім берудің барлық деңгейлеріндегі мемлекеттік жалпы білім беру стандарттары, Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазандағы № 604 бұйрығы,
8. нұсқаулық – әдістемелік хат,
9. ҚР Еңбек кодексі,
10. ҚР Азаматтық Кодексі,

11. санитариялық-эпидемиологиялық нормативтер,
12. БҰҰ-ның Бала құқықтары туралы Конвенциясы,
13. Мемлекеттік бағдарламаны іске асыру жағдайында тәрбиелеудің тұжырымдамалық негіздері Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2019 жылғы 15 сәуірдегі № 415 бұйрығымен бекітілген" Рухани жаңғыру".

14. Жоғары оқу орындарынан басқа білім беру ұйымдарына арналған «Біртұтас тәрбие бағдарламасын» бекіту туралы Қазақстан Республикасы Оқу – ағарту министрлігінің 2023 жыл 19 қыркүйек № 294 бұйрығы.

15. Қазақстан Республикасы Оқу- ағарту министрінің «Білім беру ұйымдарында мектепшілік есепке алуды жүргізу жөніндегі әдістемелік ұсынымдарды бекіту» туралы 2023 жылғы 3 наурыздағы №61 бұйрығы.

16. Қазақстан Республикасы Оқу –ағарту министрінің 2023 жылғы 3 наурыздағы №61 бұйрығына өзгеріс енгізу туралы 2023 жылғы 28 желтоқсандағы «Білім беру ұйымдарында мектепшілік есепке алуды жүргізу жөніндегі әдістемелік ұсынымдарды бекіту» туралы №398 бұйрығы.

Қарағанды облысы білім басқармасының Балқаш қаласы білім бөлімінің «Ы.Алтынсарин атындағы №25 жалпы білім беретін мектебі» КММ-дегі барлық тәрбие және білім беру қызметі балалар мен олардың ата-аналарының қажеттіліктері мен мүдделеріне, мектептің дәстүрлеріне, жеке даму үшін қажетті мәдени мұраға негізделген.

Ы.Алтынсарин атындағы №25 жалпы білім беретін мектептің тәрбие жұмысының негізгі мақсатын 2023 жылы енгізілген «Біртұтас тәрбие бағдарламасын» негізге ала отырып, төмендегідей айқындадық:

Мақсаты: Жалпыадамзаттық және ұлттық құндылықтарды бойына сіңірген еңбекқор, адал, саналы, жасампаз азаматты тәрбиелеу.

Тәрбиенің басты міндеттері:

1. Ата-ананың өсиетін тыңдауға, отбасы татулығы мен берекесін қадірлеуге, перзенттік парызын өтеуге тәрбиелеу. «Даналық мектебін» басшылыққа алу арқылы оқушылардың тәрбиесіндегі ата-ананың, оның ішінде – ананың, әкенің, атаның, апаның, әженің, ағаның, жеңгенің тәрбиесін дәріптеу арқылы оқушы бойына ыйластық, адамгершілік қасиеттерді дамыту;

2. Ұлттық мұраны қастерлеуге, казак тілін, мемлекеттік рәміздерді құрметтеуге, татулық, келісім, ынтымақ және ел бірлігін сақтауға, отаншылдық пен мемлекетшілдікке тәрбиелеу. Мектептегі «Шаңырақ» жобасы арқылы оқушы бойына еліне, туған жеріне сүйіспеншілігін, патриоттық сезімін арттыру;

3. Жақсылыққа, игілікке бой түзеуге, абыройлы болуға, ар-ұждан, намыс, жауапкершілік, мейірімділік, камкорлық пен әділдік қасиеттерін жоғары ұстауға баулу және құқықтық мәдениетін қалыптастыру. Мектептегі «Болашақ» дебат клубына оқушыларды тарта отырып, оқушылардың құқықтық тәрбиесін дамыту;

4. Денсаулықты қадірлеуге, салауатты өмір салтын ұстануға, ойдың тазалығын және эмоционалды тұрақтылыққа баулу.

у.үйлесімді дамыған, шығармашылық және мәдениетті дамыту мақсатында, өз Отанына адал, бәсекелестік ортада сәтті әрекет ете алатын тәрбиеленушілерді тәрбиелеу.

6. оқушылар мен мұғалімдердің функционалдық оқу сауаттылығын дамыту мақсатында "Оқуға құштар мектеп" республикалық жобасын іске асыру мақсатында мектептің «Кітап оқып, сыйлық ұтып ал» жобасының жұмысын ұйымдастыру барысында оқушылардың кітап оқуға деген құлшынысын арттыру.

Ы.Алтынсарин атындағы №25 жалпы білім беретін мектептің тәрбие жұмысының белгілі бір жүйесі қалыптасты, оның құрылымына директордың тәрбие жөніндегі орынбасары, сынып жетекшілерінің, кітапханашының, педагог-психологтың, әлеуметтік педагогтың қызметі кіреді. Осылайша, мектептің тәрбие жүйесі сыныптың және жалпы мектептің тәрбие қызметін жоспарлы ұйымдастыруға және дамытуға бағытталған.

2021-2022 оқу жылында - 374 оқушы, 20 сынып

2022-2023 оқу жылында - 406 оқушы, 21 сынып

2023-2024 оқу жылында - 406 оқушы, 21 сынып

«Ы.Алтынсарин атындағы №25 жалпы білім беретін мектебі» КММ-де тәрбие процесін жүзеге асыру үшін материалдық-техникалық база құрылды: акт залы, спорт залдары, педагог-психолог кабинеті, кітапхана.

«Ы.Алтынсарин атындағы №25 жалпы білім беретін мектебі» КММ-де тәрбие жұмысы білім беру процесінің тәрбие әлеуетін арттыруға, оқыту мен тәрбиелеуді интеграциялауға, жалпыұлттық идеядағы тәрбие әдіснамасын, құндылықтарын мен құрылымын жаңартуға бағытталған "тәрбиенің тұжырымдамалық негіздері" негізінде құрылған «Мәңгілік ел», отбасылық тәрбие құндылықтары, қандай-ақ оқу және тәрбие процестерінің интеграциялануы.

Білім беру жүйесі өзінің дамуында тәрбиенің негізгі принциптеріне негізделген:

«Рухани жаңғыру» бағдарламасын іске асыру жағдайындағы тәрбиенің тұжырымдамалық негіздеріне сәйкес 8 негізгі бағыт тәрбие қызметін ұйымдастыру.

Бірінші бағыт: қазақстандық патриотизм мен азаматтыққа тәрбиелеу құқықтық тәрбие беру.

Мақсаты: оқушылардың бойында азаматтық - патриоттық сана-сезімді қалыптастыру.

Міндеттері: Конституцияға, ҚР заңнамасына құрмет көрсетуге тәрбиелеу, мемлекеттік рәміздер, азаматтық ұстанымды, өз Отанына деген мақтаныш пен патриоттық деген ұмтылдысты қалыптастыру, құқықтық мәдениет

30 жылдығы қарсаңында мектепте бірнеше іс-шаралар өтті. Атап айтсақ, 8-9 сынып оқушылары арасында "Мен - патриотпын!" үгіт-насихат топтарының мектепішілік сайысы, 6-сыныптар арасында "Тарихи таным" атты интеллектуалдық байқауы, 2-сынып оқушылары арасында "Елімнің бакытын тербеткен-Тәуелсіздік" тақырыбында тәрбие сағаты, 4-сыныптар арасында "Біз Тәуелсіз елдің ұланымыз" атты патриоттық әндер байқауларында оқушылардың аса ықыласпен қатысып, өз өнерлерін ортаға салғанына куә болдық. Сондай-ақ, жастарды әскери-патриоттық тәрбиелеу асында Қарулы Күштердің беделін арттыру және Отан қорғаушылар ұрпақтарының одан әрі сабақтастығын қамтамасыз ету мақсатында 10 және 11 сыныптармен "Қазақстан Республикасының Тәуелсіздік күніне" арналған "Ерлік сабағын" өткізілді. Сынып сағатына Балқаш қаласы бойынша Ауған соғысының ардагері М.Д.Абдирбаев, Әлімхан Ермеков атындағы "№17 мектеп-лицейінің" АӨТД жетекшісі Д.М.Левкович, "Зияткер" мектебінің АӨТД жетекшісі М.І.Балбыков шақырылды.

Тәрбие бағытының бірі – білім алушыларды құқықтық тәрбиелеу. Осы орайда мектебімізде білім алушылардың құқықтық сауаттылығы мен құқықтық санасын және құқықтық мәдениетін арттыруға бағытталған. Мектебімізде «Құқық» апталығы аясында 9"А", 9"Б" сынып оқушылары үшін "Жасөспірімдер арасындағы құқық бұзушылықтың алдын алу" тақырыбында ақпараттық кездесулер өтіп тұрады. Ақпараттық кездесу "Сенің құқығың", "Жасөспірімдер арасында қылмыстық істердің көбею себептері", "Тығырықтан шығар жол қайсы?", "Бейнефильмдер айдары", "Көкейде жүрген сауал", "Сауалнамаға жауап" атты бөлімдерді қамтыды.

Жас ұрпақтың бойына патриоттық сезімді, «Отан алдындағы борыш» деген сөздің мағынасын түсіндіру мақсатында мектебімізде дәстүрлі ақпан айында Ауған соғысының ардагерлерімен кездесу ұйымдастырылып тұрады. Үнемі кездесуге қаламыздағы Ауған соғысына қатысқан жауынгерлер қатысып, оқушыларға өз ақыл-кеңестерін айтып, пікірлерін тыңдармандарына жеткізеді. Кездесуге Ауған соғысының ардагері М.Д.Абдирбаев, Әлімхан Ермеков атындағы "№17 мектеп-лицейінің" АӨТД жетекшісі Д.М.Левкович, "Зияткер" мектебінің АӨТД жетекшісі М.І.Балбыков шақырылды.

7 мамыр Отан қорғаушылар және Қазақстан Қарулы Күштері мерекесі қарсаңында, ҚР Қарулы күштерінің құрылғанына 30 жыл толуына орай мектепте «Мен Тәуелсіз елдің ұланымын» атты 8 сынып оқушылары арасында сапта тұру ән айту байқауы өтті. Байқаудың мақсаты:

- Оқушыларды Қазақстандық патриотизмге баулу.
- Оқушылардың әскерде қызмет етуге деген ынталарын арттыру.
- Оқушылар арасында достықты нығайту.
- Оқушыларды әскери оқу орындарына түсуге баулу.
- Оқушылардың дене даярлығын спорттық шеберліктерін арттыру.

Сайыс соңы қортындыланып, жеңімпаз оқушыларымыз марапатталынды.

Ұлы Жеңістің 77 жылдығына орай мектеп кітапханасында «Ұлы Жеңіс-ұрпаққа аманат» атты кітапханада ақпараттық сөре ұйымдастырды және әлеуметтік желілерге жарияланды.

Екінші бағыт: рухани-адамгершілік тәрбие.

Мақсаты: құндылық сезімдері мен қасиеттері – ізгілік, намыс, жауапкершілік, бауырмалдық, ынтымақтастық, толеранттылық құндылықтарды қалыптастыру.

Міндеттері: әдептілік, мейірімділік, имандылық, қайырымдылық, ізеттілік қасиеттерін жас ұрпақтың бойына сіңіру. Өзін қоршаған әлеуметтік ортаға деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу.

Білім алушылардың бойында құндылық сезімдерін қалыптастыру мақсатында «Сүйікті қалама – 85 жыл» қала күніне арналған жоспарға сәйкес «Туған қалаға – игілікті істер» қайырымдылық акциясы ұйымдастырылды. Акцияға мектебіміздің «Өзін-өзі басқару ұйымы» жетекшілік етіп, 5А, 5Б сынып оқушылары мен ата-аналары белсене қатысып суреттер байқауы ұйымдастырылды. «Дәстүр мен ғұрып» арнайы жобасы аясында «1 қазан - қарттар күніне» орай «Әжемнің әңгімесі» тақырыбында іс-шара ұйымдастырылып балаларға тәлім беретін, өмірден түйгендерінен болашаққа жол сілтей отырып өнегелі өсиеттерін айтты. 5-7 сыныптар арасында «Қарттарым – асыл қазынам» атты суреттер байқауы ұйымдастырылса, мектепалды даярлық сынып оқушылары «Менің атам мен әжем» атты фотоколлаж жасады.

Адамгершілік құндылықтарды қалыптастырудың бір жолы – кітап оқу. Кітап оқуға деген қызығушылықты арттыру және оны қолдау мақсатында «Оқуға құштар мектеп» жобасы жүзеге асырылып, мектеп кітапханасында оқушыларымызға өз таңдауларына қарай кітаптарды ұсынды. 1-11 сыныптар арасында 20 минуттық кітап оқу іс-шарасы бойынша әдебиеттер тізімі жасалып, ай сайын оқыған шығармалары бойынша қорытындысы жасалды. Рухани – адамгершілік тәрбиені қалыптастыруда қазақтың педогог – ағартушысы, жазушы, фольклоршы, қоғам қайраткері, ғалым – этнограф Ыбырай Алтынсариннің туғанына 180 жыл толуына орай «Кел, балалар, оқылық!» апталығы өткізілді. Апталық аясында сынып сағаттары, диктанттар, байқаулар, ашық сабақтар және т.б. шаралар ұйымдастырылды.

2 «А», «Б» сыныбында «Ыбырай Алтынсарин шығармашылығы», 4 «А», 4 «Б» сыныптарында «Қазақ халқының біртуар перзенті Ы.Алтынсарин» тақырыбында тәрбие сағаты өтті. Сынып сағаттарының басты мақсаты: алғашқы ұстаз, ұлы ағартушы Ыбырай Алтынсариннің өмірімен, шығармаларымен оқушыларды таныстырды. 5«А» сыныбында Н.Х.Жеткіннің ұйымдастыруымен «Даланың дара жұлдызы-Ыбырай Алтынсарин» атты сынып сағатында әңгімелерінен үлгі алуға еліне, халқына, ұлы тұлғаға деген сүйіспеншілігін арттыру. 7-8 сынып оқушылары арасында «Ұшталған қалам» ағартушы шығармалары негізінде эссе жазу байқауы өткізілді. Қазақ тілі мен әдебиеті пәнінің мұғалімі Б.Б.Дүйсембаеваның ұйымдастыруымен 5-6 сынып оқушыларының арасында «Кім тапқыр?» атты зияткерлік сайыс өтті.

Ойын 5 кезеңнен тұрды:

I. Кім тапқыр ? (Сұрақтарға жауап беру)

II. Ойлан тап (ұяшықтардағы сұрақтарға жауап беру)

III. Сөзтапқыш (суреттегі бейнені бейнелеп көрсету)

IV. Актерлік шеберлік (Ы.Алтынсариннің әңгімелерінен көрініс көрсету)

V. Қортынды. (Жеңімпаздарды анықтау)

Бұл кездесудің негізгі мақсаты өскелең ұрпақтың танымдық қызметін арттыру, Қостанай облысының тумасы, ұлы ағартушының өмірі мен шығармашылығын насихаттау болып табылады.

ҚР тәуелсіздігінің 30 жылдығына орай «Бір отбасы-бір кітап» акциясы аясында «Оқырман отбасы» байқауы жарияланды. Байқаудың мақсаты: жанұямен кітап оқу дәстүрін қайта жаңғырту. Адамзаттың ой-өрісін, шығармашылық, әлеуметтік белсенділігін арттырудың қуатты құралы болып табылатын кітап оқуды отбасылық құндылыққа айналдыру.

«Оқуға құштар мектеп» жобасы аясында 23 сәуір – Дүниежүзілік кітап және авторлық құқықты қорғау күніне арнап, бастауыш сынып оқушыларымен «Кітап – асыл досымыз» атты флешмоб өткізді.

Қасым Аманжоловтың «Дариға, сол қыз» кітабы бойынша поэтикалық шолу өткізілді. Қасым Аманжоловтың өлеңдері арқылы қазақ әдебиетіндегі жалынды поэзиялық туындыларды үйрете отырып, мәнерлеп оқу қабілеті мен қалыптастыру, шығармашылығынан жан-жақты мәліметтер бере отырып, поэзиялық шығармаларды оқытуға ынталарын арттыру.

Үшінші бағыт: ұлттық тәрбие аясында білім алушылардың бойына ұлттық құндылықтарды дарыту.

Міндеттері: жеке тұлғаны жалпыадамзаттық және ұлттық құндылықтарға, ана тілі және мемлекеттік тілге, қазақ халқының мәдениетіне, Қазақстан Республикасының этностары мен этностық топтарына құрмет көрсетуге бағыттау.

5 кыркүйек – Қазақстан халқының тілдері күні аясында 9-сыныптар арасында «Sen de bir kirpish dunieqe...» тақырыбында латын графикасының шығармашылық байқауы болып өтті. Бірінші кезеңде латын әліпбиінен диктант жазса, екінші кезеңде мақал-мәтелдердің жалғасын тауып, сұрақтарға жауап берді. 11 қазан – Қыздар күніне орай Қыздарымызға тән нәзіктік, сұлулық, сыпайлық, әдемілік, іскерлік, бәрінен де ар тазалығы тән екенін ұғындыру мақсатында 11 және 10 сыныптың қыз балаларымен «Қазақ қызы-нәзіктік пен сұлулықтың белгісі» тренинг өтті. Қыз балаларды жаман әдеттерден сақтандыру үшін айтылатын тыйым сөздермен, мақал-мәтелдермен таныстыру, мағынасын ашып, кеңес беру мақсатында 7 "А", "Б" сыныптарында "Қыздарға әсемдік жарасады" атты тәрбие сағаты өтті.

8 «А», «Б» сынып оқушылары үшін қыздарды әдептілікке, әдемілікке, инабаттылыққа, сыпайлыққа үйрету, иманды да инабатты қазақ қыздардың бейнесін қалыптастыру мақсатында "Мәңгілік елдің ибалы қыздары" атты дөңгелек үстел ұйымдастырылды.

Тәуелсіздіктің 30 жылдығына арналған сынып сағаттары, «Тарих шежіресі» танымдық интеллектуалдық ойындар, шығармашылық жұмыстар тарихи тұлғалар және олардың Тәуелсіздіктің қалыптасуындағы рөлі атты пікір сайыс, «Тарихи тұлға» презентация сайысы, «Ұлы тұлға» атты дөңгелек үстел ұйымдастырылды.

құндылықтарымыз, салт-дәстүрлері (тоқымкағар, тұсаукесер, бесікке салу, шілдехана) туралы мәліметтер айта отырып, олардың адам өмірінде алар орны жайлы оқушыларымызға жеткізу, насихаттау болып табылады.

«Көркем» аналар мектебі мен «Сырлас» жеңгелер мектебінің негізгі бағыты қыз балалармен жұмыс. Қыз баланың отбасындағы ролін анықтап жеткізу. Осы мақсатта мектепте бірнеше дәстүрлі іс-шаралар өту қолға алынған. Атап айтсақ: 8-наурыз Халықаралық аналар мерекесі қарсаңында «Бұрымды қыз» сайысы, қыз балалардың жек басының тазалығына байланысты «Қыз өссе елдің көркі», «Қызға қырық үйден тыю» атты бірнеше кездесулер, сырласу кештері өткізілді.

«Ата-ананың жұмыс орнындағы 10 күн» жобасы аясында мектеп оқушылары ата-аналарының жұмыс орнына барып, саяхат жасады. Жұмыс режимімен танысты. Ата-ананың еңбегін бағалауды дәріптеу, үлкенді сыйлау, еңбекті құрметтеуге үйрету болып табылады. Мектептің ата-аналарының көпшілігі Балқаш мыс зауытында қызмет атқарғандықтан, көпшілік жағдайда ата-ана жұмыс орнымен онлайн танысу жүргізіледі. Соңында оқушы өзінің алған әсерімен оқушылар алдында бөліседі, корғайды.

«Оқырман отбасы» жобасы аясында берілген көркем шығарманы оқушы ғана емес ата-анасымен бірлесе отырып оқу, шығарманың мәнін ашу, құндылығын түсіндіру барысында бірнеше іс-шаралар өтті. Мектепшілік «Кітап оқы да, сыйлық ұтып ал» акциясы да осы жоба аясында өткізілді. Акция қорытындысы бойынша бірнеше отбасылар Алғыс хаттармен марапатталды.

«Анаң - асыл қазынаң, әкең - асқар тау» атты жыл соңында дәстүрлі ата-аналар форумы өткізіліп тұрады. Форумда жыл бойында мектептегі әр іс-шараға қатысып, өзінің үлесін қосқан отбасылар мадақталады, Алғыс хаттармен марапатталады.

Бесінші бағыт: Еңбек, экономикалық және экологиялық тәрбие. «Өнегелі өмір» жобасы.

Мақсаты: еңбектің маңыздылығын түсінуді қалыптастыру; қоршаған ортаны қорғаушының белсенді ұстанымын, Мәңгілік Ел рухани- адамгершілік құндылығын тәрбиелеу: Жалпыға Ортақ Еңбек Қоғамы.

Міндеттері: Өзіне-өзі қызмет ету дағдылары мен дағдыларын қалыптастыру, еңбек қызметінің әртүрлі түрлеріне адал және шығармашылық қарым-қатынас жасау, туған өлкенің табиғатын зерттеу, оның сұлулығы мен ерекшеліктеріне баса назар аудару, табиғатқа деген сүйіспеншілік пен қамқорлықты қалыптастыру, табиғи байлықты көбейтуге ынталандыру.

Еңбек, экономика және экологиялық тәрбие бағытында міндеті нарықтық экономиканың негізгі заңдары жайлы білімдерін қалыптастыру, жасөспірімдердің өзіне-өзі қызмет көрсету шеберлігін және дағдыларын игере отырып көзделген мақсатқа жетуді, шыдамдылықты қалыптастыру болып табылады.

Экологиялық тәрбие жайында сөз қозғағанда туған қаламыз Балқаш қаласының экологиясы жайлы айтпай өтпеуіміз керек. Қала экологиясы туралы баспасөз беттерінде және әлеуметтік желілерді жарияланып жүрсе де, оқушылардың өздері дайындаған материалдармен бөлісу, шағын жобалар

қорғау мектебімізде қолға алынған. Осы мақсатта оқушылар отбасыларымен бірге мектепте маңына көктем мезгілінде көшеттер отырғызу дәстүрлі түрде жалғасып келеді. Көк желектер туған қаламыздың экологиялық ахуалын толық шешіп кетпесе де, таза ауаны алмастыруға өз ықпалын тигізері зор екенін оқушылар сезінеді. Сондай-ақ, көшет отырғызып қана қоймай, оны өскенше баптауды да өз мойындарына алады.

Сонымен бірге, мектебімізде дәстүрлі, жыл сайын «Жасыл желек, мектебім» экологиялық апталығы өтіп тұрады. Апталықтың мақсаты: Экологиялық мәдениетті, табиғатқа, қоршаған ортаға ұқыпты қарауды қалыптастыру. Апталықта Эко-дебат, жобалар байқауы, сурет көрмесі, интеллектуалды ойындар, тәрбие сағаттары қамтылады.

Еңбек және экономикалық тәрбие бойынша мектебімізде кәсіптік бағдар беру мақсатында енгізілген облыстық «Өнегелі өмір» жобасы да оқушылардың дұрыс мамандық таңдауына үлкен ықпал жасады. «Өнегелі өмір» жобасына еңбек майталмандары, мектептің табысты түлектері, ардагер ұстаздар шақырылып отырады.

Сонымен қоса, мектеп психологтары болашақ түлектерге тренинг, сауалнама бойынша жұмыстар жүргізді. Болашақ түлектерге дұрыс мамандық таңдауларына жан-жақты ақпараттар берілуде.

Мысалы: АСППМ бағдарламасы бойынша 9-11 сыныптардан психотиптерін анықтау мақсатында сауалнама алынды, 5-7 сыныптың оқушыларына Голомштоктың «қызығушылық картасы» бойынша сауалнама алынды.

Сауалнамаға 36 оқушы жауап берді, нәтежиесі көңілге қонарлықтай. Психологиялық-педагогикалық мониторингтің автоматтандырылған жүйесі бойынша жегей-тегжей педагог - психолог пен әлеуметтік педагог кеңінен ақпараттар береді.

«Мамандықты дұрыс таңдау» тақырыбында 9 сыныптың оқушыларына педагог-психолог пен әлеуметтік педагог тренинг өткізеді.

Алтыншы бағыт: Зияткерлік тәрбие, ақпараттық мәдениетті тәрбиелеу.

Мақсаты: Мәңгілік Ел рухани-адамгершілік құндылығын қалыптастыру: тарихтың, мәдениет пен тілдің бірлігі, сынып оқушыларының Тәуелсіздік бастамасын көрсетуі үшін жағдай жасау.

Мектепте оқушылардың зияткерлік қасиетін ашу элективті курстар, үйірмелер және қызығушылықтары бойынша сабақтар, мектеп және желілік сабақтар, балалармен және жастармен бірлескен жобалар, сабақтан тыс жұмыстар, қосымша білім беру ұйымдарына қатысумен анықталады. Зияткерлік ойындар, конкурстар, тренингтер, викториналар, олимпиадалар, ғылыми-практикалық конференциялар. Мектептің табысты түлектерімен және мемлекеттік Грант иегерлерімен кездесулерде оқушылардың бойына дарындылық құндылықтарын ашуға көмектеседі.

Оқушылар бойына ақпараттық мәдениетті тәрбиелеу арқылы қазіргі заманда жасөспірімдердің интернет желілерін молынан пайдалуда өзіне қажетті материалдарды іріктеп алуға үйрету. Басты мақсат интернет желісін өз

пайдасына қолдануға үйрету. Осы мақсат аясында мектепте әр тоқсан сайын «Интернет және Біз» атты тәрбие сағаттары өтеді. Онда оқушылар сыныптастарына интернеттің өзіндік ерекшеліктері туралы, қазіргі кезде осы интернеттегі кейбір сайттарға тіркеліп, математикадан есеп шығарып қана қоймай, одан күнделікті ақша табу керек екендігімен бөліседі. Әрине көп оқушыларға бұл қызығушылық оятады. Және де, математикаға, есеп шығаруға деген құлшынысын оятады.

Жетінші бағыт: Көпмәдениетті және көркем-эстетикалық тәрбие.

Мақсаты: Қоғамда өзін-өзі ұстаудың жалпы мәдени дағдыларын қалыптастыру, жеке тұлғаның өнер мен шындықты эстетикалық объектілерді қабылдауға, игеруге, бағалауға дайындығын дамыту, білім беру ұйымдарының білім беру кеңістігін тұлғаны өзін-өзі сәйкестендірудің көпмәдениетті ортасы ретінде құру.

Міндеттері:

- қарым-қатынас мәдениеті;
- сөйлеу мәдениетін сақтау;
- көркем мәдениет, эстетикалық идеалдар, өнердегі тамаша сұлулық пен әрекет ету саласында шығармашылық қабілеттерін қалыптастыру;
- ойлау және шығармашылық қиял, шығармашылық қызмет;
- мәдениетаралық өзара іс-қимыл;
- мемлекеттік, орыс, ағылшын және басқа тілдерді білу;
- толеранттылық пен жаһандық ойлауды қалыптастыру;
- көпмәдениетті тұлғаны қалыптастыру.

Көркем-эстетикалық тәрбие саласында отандық мәдени жетістіктерді – кітаптарды, музыкалық шығармаларды, Ұлы дала мұрагерлерінің өткен мыңжылдықтағы халық ауыз әдебиетінің үздік үлгілерін – ертегілерді, аңыздарды, эпостарды, аңыздарды оқыту және ілгері дамыту мақсатында мектепішілік жоспар құрылып, іс-шаралар ұйымдастырылды.

Атап айтатын болсақ, Қарағанды облысы білім басқармасының ұйымдастыруымен "Шеберлер әлеміне саяхат" атты эстетикалық сауаттылық апталығы өтті. Апталықтың негізгі мақсаты – көркем еңбекке, музыка әлеміне қызығушылығын арттыру арқылы оқушылардың функционалдық сауаттылығын қалыптастыру. Апталық аясында "Өнер әлемі", "Шеберлер қаласы", "Этикет күні", "Күзгі бояулар", "Шығармашылық күні", "Бұл әлем қандай әдемі" атты іс-шаралар жоспарланды. "Күз кереметі" көрмесі ұйымдастырылды.

Мектепалды даярлық тобының тәрбиеленушілері арасында күз мерекесі арқылы балалардың алтын күз туралы түсініктерін дамыту, тіл байлықтарын арттыру мақсатында "Күз ханшайымы-2021" сайысы өтті. Тәрбиеленушілер іс-шараға белсене қатысып, өз өнерлерін ортаға салды. Сайыс қортындысы бойынша "Көрермен көзайымы" номинациясын "Өнерлі Ару" номинациясы, "Күз Ханшайымы-2021" номинациясымен жеңімпаздар марапатталынды.

Тәуелсіздігіміздің 30 жыл толуына орай жастардың бойында өз Отанына деген сүйіспеншілігін оятатын, оларды ұлттық рухта тәрбиелейтін патриоттық

әндерді насихаттау және жас таланттарға қолдау көрсету мақсатында "Біз Тәуелсіз елдің ұланымыз" атты патриоттық әндер байқауы өтті.

«1 мамыр – Қазақстан халықтарының бірлігі күніне» арналған мерекелік іс-шалара өткізілді. Іс-шаралар 1 - мамыр Қазақстан халықтар бірлігі күні» екенін оқушыларға жеткізу, ынтымақтыққа, достыққа, өз Отанын сүйуге, қорғауға тәрбиелеу, біздің елімізде тұрып жатқан басқа да халықтардың озық мәдениетін, өзіндік үлгі - өнегесін оқушылардың бойына сіңіру мақсатында ұйымдастырылды.

«Татулық – достықтың киелі бесігі» тақырыбында сынып сағаттары өтті. Оқушылар тәрбие сағаттарында Қазақстан - көп ұлтты мемлекет, сондық толерантты болу, басқа ұлт өкілдерін сыйлау, дәстүр-ғұрыптарын құрметтеу туралы сөз қозғады.

Сегізінші бағыт: дене тәрбиесі, салауатты өмір салты. "Салауатты ұрпақ" жобасы ("салауатты болашақ").

Мақсаты: Оқушыларға адамның физикалық және психикалық денсаулығының маңыздылығын көрсету; Болашақ өзін-өзі растау үшін денсаулықтың маңыздылығын түсінуге тәрбиелеу.

Міндеттері: оқушылардың өз денсаулығын сақтау және жетілдіру мәдениетін қалыптастыру; оқушыларды физикалық және психикалық денсаулықты сақтау бойынша алдыңғы ұрпақтың тәжірибесі мен дәстүрлерімен таныстыру.

Дене шынықтыру мен спорттың, дене бітімін жетілдірудің құндылығын, өз денсаулығына жауапкершілікпен қарау құндылығын қалыптастырады. Осы орайда мектепте 7 спорттық секциялар жұмыс жасайды, секцияларда барлығы 250 оқушы қамтылған. Секциялардың жұмыс жоспары бекітіліп, жүйелі түрде жұмыс жүргізіледі.

Оқу жылының басында Конституция күніне орай 5-6 сыныптар арасында «Былғары доп» футбол турнирі өтті.

Қыркүйек айында мектебімізде денсаулық фестивалі өтті. Фестиваль барысында 9-11 сынып ұлдары арасында футболдан жарыс, 7-8 сынып оқушыларының арасында скиппингтен жарыс, 6 сынып оқушылары арасында «Бес асық», 5 сыныптар арасында эстафеталық ойындар ұйымдастырылды. Сонымен қатар, осы апталық аясында «Денсаулық - зор байлық», «Біз нашакорлыққа қарсымыз» тақырыптарында сынып сағаттары өтті.

Оқу демалыстары кезінде оқушылардың бос уақытын ұйымдастыру мақсатында орта буын оқушылары арасында волейболдан турнир ұйымдастырылады.

Сондай-ақ, соңғы жылдарда мектепте ұлттық спорт түрлерін дамыту барысында бірнеше жұмыстар жүргізілуде. Олар: қазақша күрес, асық ату, тоғызқұмалақ ойындарынан спорттық секциялар ұйымдастырылуда. Қазақша күрес екі жыл қатарынан калалық деңгейде өтіп келеді.

Мектепте дәстүрлі және шығармашылық істер төңірегінде құрылатын өзіндік тәрбие жүйесі қалыптасты:

- қыркүйек: «Білім күні», «Мектепке жол», «Денсаулық күні», «Өзін-өзі басқару күні» акциялары, жол-көлік оқиғаларының алдын алу жөніндегі іс-

шаралар;

- қазан: «Мұғалімдер күні», «Жақсылық жаса» акциясы;
- қараша: «қатыгездік пен зорлық-зомбылықсыз балалық шақ» республикалық ақпараттық науқаны;
- желтоқсан: «Тәуелсіздік күніне» арналған іс-шаралар, Халықаралық сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес күні, құқықтық тәрбие, «Жаңа жылдық ертеңгіліктер»;
- қаңтар: құқық бұзушылықтың алдын алу айлығы, «Оқуға құштар мектебі» жобасы;
- ақпан: патриотизм сабақтары;
- наурыз: «Алғыс айту күні», Халықаралық әйелдер күні, «Қош келдің, Өз Наурыз!», Азаматтық қорғаныс күні;
- сәуір: «Көктемгі жақсылық апталығы», «Жасыл Ел» бағдарламасы бойынша іс-шаралар, «Жасыл желекті мектебім» мектеп оқушылары мен ата-аналар, мектеп түлектерінің аллеясы, мектеп маңына тал отырғызу акциясы;
- мамыр: «Қазақстан халқының Бірлігі күні», «Жеңіс күні», «Соңғы қоңырау»;
- маусым: «Балаларды қорғау күні», «ҚР рәміздері күні», «Сәт сапар, жас түлек».

Жоспарланған іс-шаралар мектептің тәрбие жұмысының мақсаттары мен міндеттерін көрсетеді және оқушылардың бойында қазақстандық патриотизмді, азаматтықты, толеранттылықты, рухани-адамгершілік, дене бітімі сау, әлеуметтік белсенді тұлғаны қалыптастыруға бағытталған.

Мектептің тәрбие жұмысының негізгі бағыттарының бағдарламасын іске асыру олардың ерекшеліктерін (физикалық, интеллектуалдық, психологиялық) ескере отырып, барлық жас топтары бойынша бір мезгілде жүзеге асырылады.

Мектепте тәрбие жұмысын ұйымдастыруды әлеуметтік педагогтың, педагог-психологтың, сынып жетекшілерінің, аға тәлімгердің тікелей қатысуымен және мектепті бірлесіп басқару органының қатысуымен тәрбие жұмысына жетекшілік ететін директордың орынбасары басқарады.

Тәрбие жұмысы жалпы мектептік істерді ұйымдастыруда, сынып ұжымдарының өмірінде, қалада, ауданда және облыста өткізілетін түрлі акцияларға, жобаларға қатысуында, директор жанындағы кеңестерде, сынып жетекшілер отырыстарында, сынып жетекшілерінің ӘБ отырыстарында тәрбие қызметі мәселелерін талқылауда, түрлі сауалнамалар мен сауалнамалар жүргізуде іске асырылады.

Әр сынып сынып жетекшісінде мектеп әкімшілігімен келісілген және бекітілген тәрбие жұмысының жоспары жасалды, онда тәрбие жұмысының мақсаттары мен міндеттері жалпы мектептегі тәрбие жұмысының барлық бағыттарын қамтиды.

Қазіргі мектептегі тәрбие процесінің маңызды құрамдас бөлігі оқушының жеке басының әлеуметтік азаматтық және рухани дамуында үлкен маңызы бар ұлтаралық қатынастардың патриотизмі мен мәдениетін қалыптастыру. Басым жалпыұлттық патриоттық идея ретінде патриоттық жобалар пайдаланылады

"Мәңгілік Ел" және "Туған жер", "Рухани жаңғыру" бағдарламасы.

Ұлттық тәрбиенің мақсаты өзіне тән құндылықтары, көзқарастары, қызметі мен мінез-құлқының уәждері бар Қазақстан азаматы мен патриотының жеке басын қалыптастыру үшін жағдайлар жасау болып табылады.

Бұл мақсат білім алушылардың оқу сабақтары мен сабақтан тыс өмірін біріктіре отырып, бүкіл педагогикалық процесті қамтиды. Мақсатқа жету келесі міндеттерді шешу арқылы мүмкін болады:

- жаңа ақпараттық технологиялар негізінде азаматтық-патриоттық тәрбиенің нысандары мен әдістерін дамыту;
- оқушылардың жауапкершілігін, азаматтық белсенділігін, өзін-өзі жүзеге асыруға деген ұмтылысын қалыптастыру;
- толеранттылыққа тәрбиелеу;
- азаматтық борыш сезімін қалыптастыру;
- Отанға деген сүйіспеншілік сезімін, оның тарихын, мәдениетін, дәстүрлерін, қоғамдық өмір нормаларын құрметтеуді қалыптастыру;
- мемлекеттік рәміздерге (Әнұран, Ту, Елтаңба) құрмет көрсетуге тәрбиелеу.

Мектептегі азаматтық-патриоттық тәрбие-бұл оқушыларды демократиялық қоғам жағдайында жұмыс істеуге және өзара әрекеттесуге, құқықтар мен міндеттерді іске асыруға, сондай-ақ өзінің саяси, моральдық және құқықтық таңдауы үшін, өмірлік жетістікке жету үшін өз қабілеттерін барынша дамыту үшін жауапкершілікті нығайтуға дайындаудың мақсатты, адамгершілікке негізделген процесі.

Азаматтық-патриоттық тәрбие бойынша жұмыс оқу сабақтарын ұйымдастыру, сыныптан тыс және сабақтан тыс жұмыстарды жүргізу арқылы жүзеге асырылады.

Мемлекеттік рәміздерді зерттеуге ерекше көңіл бөлінеді. Мемлекеттік рәміздерге құрметпен қарауға тәрбиелеу мақсатында:

- "Тәуелсіз Қазақстанның рәміздері", "Қазақстанды өз жүрегінде алып жүру", "ҚР Мемлекеттік рәміздері" сынып сағаттары;
- "Мемлекеттік рәміздерді білесің бе?" сауалнама
- жас ұрпақты қазақстандық патриотизм рухында тәрбиелеу бойынша әңгімелер;

Мектептің фойесінде, кітапханада, тарих, алғашқы әскери дайындық кабинетінде, бастауыш сынып, қазақ тілі мен әдебиеті кабинеттерінде ҚР Мемлекеттік рәміздері ұсынылған. Әр дүйсенбі сайын бірінші сабақта, салтанатты іс-шараларда ҚР Әнұраны орындалады. Барлық іс-шаралар азаматтық өзін-өзі тануды, оң қарым-қатынастар мен құндылықтарды қалыптастыруда ҚР Мемлекеттік рәміздерінің мәнін игеру бойынша мақсатты жүйелі жұмысты көрсетеді.

Оқушылардың жеке басын қалыптастыру мен дамытуда мектеп "Рухани жаңғыру" бағдарламасын іске асыруда жетекші рөл атқарады. Мектеп "Рухани жаңғыру" бағдарламасын іске асыру жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірледі, оған "тәрбие және білім" кіші бағдарламасының базалық бағыттары бойынша іс-шаралар кіреді, оған "өлкетану", бағыты кіреді.